

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminta ja talous

Vuosi 2020

1.3.2021

SAVO-PIELISEN
JÄTELAUTAKUNTA

Sisällys

1.	Jätelautakunnan päätöksenteko	3
2.	Viranhaltijapäätökset ja asiakaskirjeet	3
3.	Toiminnalle asetettujen painopisteiden toteutuminen	4
3.1	Asiakaspalvelun, sidosryhmäyhteistyön ja viestinnän kehittäminen.....	4
3.2	Jätehuollon järjestämisen seuranta: kimpat.....	5
3.3	Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta	6
4.	Talous.....	7

1. Jätelautakunnan päätöksenteko

Jätehuoltoviranomaisessa ratkaisut tärkeimmissä, periaatteellisissa jätehuollon viranomaisasioissa tehdään lautakuntatasolla. Vuonna 2020 lautakunta piti kolme kokousta. Tärkeimmät käsitellyt asiat olivat seuraavat:

- hyötyjätteiden kiinteistöittäisen kuljetusalueen hyväksyminen;
- sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetusalueen päivittäminen;
- poikkeamisten myöntäminen jätehuoltomääräyksistä (jätteenkuormausajat);
- jätetaksan ja TSV-taksan muutosten hyväksyminen.

Edellä mainittujen päätösasioiden lisäksi jätelautakunta antoi lausunnon ympäristöministeriölle jätelainsäädännön uudistamisesta sekä käsitteli kuntien jätepoliittisen ohjelman toteutumista ja jätehuollon viranomaispalvelujen asiakaspalvelun ja sidosryhmäyhteistyön kehittämistä.

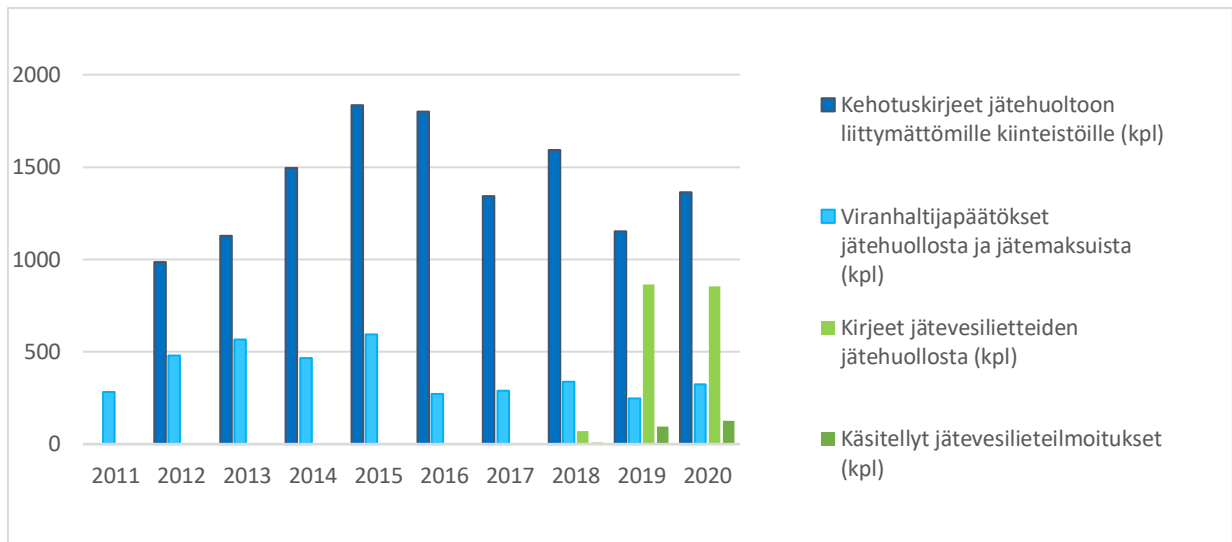
2. Viranhaltijapäätökset ja asiakaskirjeet

Yksittäisiä asiakkaita koskevissa hakemuseräissä jätehuoltoviranomaisen päätösvalta on siirretty pääosin jätelautakunnan alaiselle palvelupäällikölle. Päätöksiin tai kirjeitsee käsiteltiin 450 hakemus- ja ilmoitusasiaa. Viranhaltijapäätöksiin käsiteltiin mm. asiakkaiden hakemukset jätemaksuista ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta. Kirjeitsee käsiteltiin käyttökeltottomien kiinteistöjen jätehuoltovelvoitteen poistot ja jätevesilietteiden omatoimisen käsittelyn ilmoitukset.

Taulukko 1. Viranhaltijapäätökset ja hakemusten johdosta annetut kirjeet vuonna 2020

Päätöksen tyyppi	Päätösmäärä kpl
Jätemaksut (päätökset muistutuksiin ja kohtuullistamishakemuksiin)	113
Tyhjennysten pitkäaikaiset keskeytykset	33
Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen (tyhjennysvälit ja kimpat)	68
Jätehuollon liittymisvelvoitteen poisto (käyttökeltottomat kiinteistöt)	93
Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely	127
Muut	16
Yhteensä	450

Kehotuskirjeitä jätehuoltoon liittymättömille kiinteistöille ja sellaisille kiinteistöille, jotka eivät olleet järjestäneet jätehuoltoa kiinteistön sijaintialueella, lähetettiin vuoden aikana noin 1350 kappaletta. Jätevesilietteiden tyhjennyksistä ja omatoimisesta käsittelystä lähetettiin kehotuskirjeitä vajaalle 900 kiinteistölle. Muita kirjeitä jätehuollon seurantaan, kuten hyötyjätteisiin ja maksuihin liittyen, lähetettiin vajaa 200 kappaletta.

Kuva 1. Kehotuskirjeiden ja viranhaltijapäätösten määrät vuosittain

Jätehuoltoviranomaisen palvelulupauksen mukaan asiakkaiden hakemukset käsitellään neljässä viikossa, tai jos käsittelyaika on tätä pidempi, asiasta tiedotetaan asiakkaille. Vuonna 2020 keskimääräinen käsittelyaika hakemuksille oli vajaa kolme viikkoa.

3. Toiminnalle asetettujen painopisteiden toteutuminen

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnalle asetetut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat osittain suunniteltujen painopisteiden mukaisesti. Henkilöstöressssia oli käytössä vuoden aikana Kuopion kaupungin henkilöstösäästötoimenpiteiden ja virkavapaiden vuoksi suunniteltua vähemmän ja tässä tilanteessa resurssit käytettiin ensisijaisesti yksikön perustoimintaan: asiakaspalveluun, asiakkaiden ilmoitusten ja hakemusten käsittelyyn sekä jätehuollon liittymisvelvoitteen seurantaan. Lisäksi panostettiin asiakaspalvelun, viestinnän ja sidosryhmäyhteistyön kehittämiseen. Sen sijaan uusia jätehuollon seurantakokonaisuuksia saatiin edistettyä suunniteltua hitaammin.

3.1 Asiakaspalvelun, sidosryhmäyhteistyön ja viestinnän kehittäminen

Jätehuollon viranomaispalveluissa toteutettiin vuoden 2020 keväällä asiakaskysely, jolla selvitettiin asiakaspalvelun, hakemusten käsittelyn ja viestinnän onnistumista asiakkaiden näkökulmasta. Asiakaskyselyn tulosten pohjalta voidaan todeta, että pääsääntöisesti asiakkaat ovat tyytyväisiä jätehuoltoviranomaisen palveluun ja viestintään: palvelua pidetään ystävällisenä ja asiantuntevana. Pääsääntöisesti palvelua pidetään myös saavutettavana, mutta puhelupalveluun esitettiin takaisinsoittojärjestelmää. Tämän palautteen johdosta on takaisinsoittomahdollisuus otettu käyttöön.

Asiakkaat ovat kyselytulosten perusteella pääosin tyytyväisiä myös hakemusten käsittelyprosessiin. Kritiikkiä annettiin jonkin verran hakemusten pitkästä käsittelyajasta ja siitä, ettei toivottua ratkaisua ole aina saatu tai kielteisen päätöksen perusteita ei ole ymmärretty. Annettujen palautteiden pohjalta hakemusten käsittelyaikoja on saatu lyhennettyä, jotta asiakkaat saavat ratkaisut hakemuksiinsa

aiempaa nopeammin. Kirjeiden ja päätösten sisältöä on lisäksi yksinkertaistettu mahdollisuuksien mukaan, jotta ne olisivat mahdollisimman selkeitä. Aina ei sen sijaan voida tehdä asiakkaiden toivomia ratkaisuja, sillä ratkaisut tehdään jätelainsäädännön mukaisesti.

Jätelautakunnan verkkosivut uudistettiin vuoden 2020 aikana kokonaisuudessaan siten, että uudistamisessa otettiin huomioon sivuston saavutettavuus, selkeys ja sisällön ymmärrettävyys. Lisäksi sähköisen asioinnin mahdollisuuksia laajennettiin edelleen aikaisemmasta.

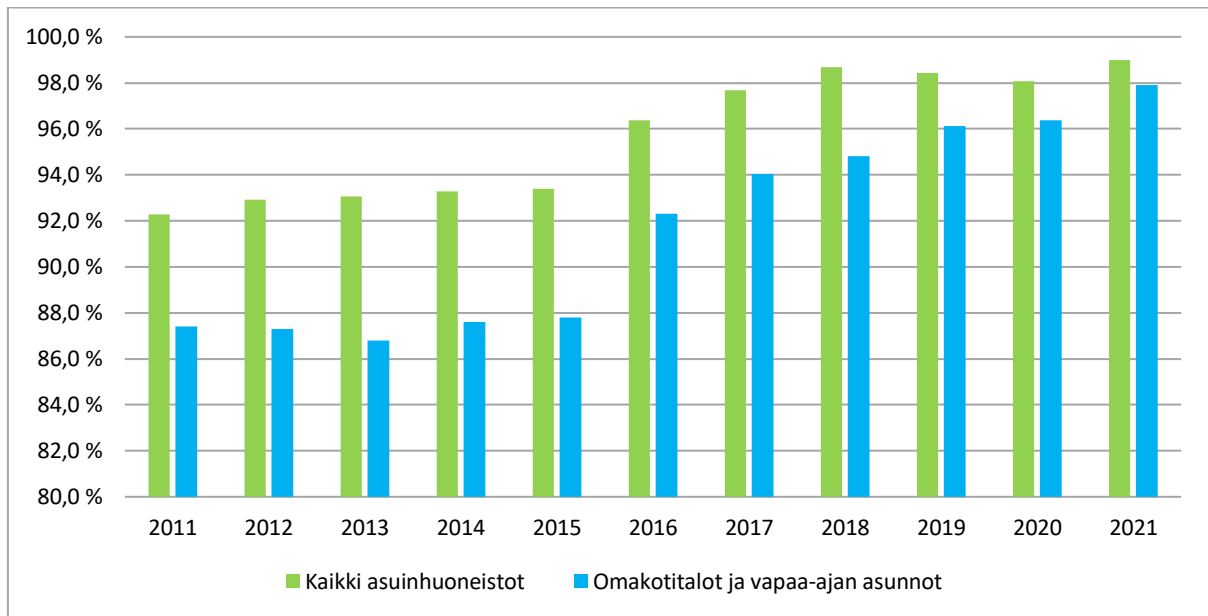
Asiakaskyselyn lisäksi jätehuollon viranomaispalveluissa toteutettiin kysely yhteistyön toimivuudesta keskeisimmille sidosryhmille. Sidosryhmät pitivät toteutettuja yhteistyötapaamisia tarpeellisina ja yhteistyötä toimivana, joten tapaamisia järjestetään jatkossakin. Vuonna 2020 järjestettiin laaja jätehuollon neuvottelukunnan tapaaminen ja ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa yhteistyössä työryhmätapaamisia. Sidosryhmäviestinnässä käyttöön on otettu toiveiden mukaisesti vuorovaikutteinen työalusta, jolla on korvattu aiempi sisäinen verkkosivusto.

3.2 Jätehuollon järjestämisen seuranta: kimpat

Jätehuollon seurannassa aloitettiin jätehuollon asiakasrekisterissä olevien kimppojen ja ns. mökkikotikimppojen säännösten mukaisuuden tarkastelu. Tässä tarkastelussa selvitetään, ovatko kimpat määräysten mukaisia eli ovatko kiinteistöt järjestäneet jätelain mukaisesti jätehuollon niiden sijaintialueella. Tarkastelu tehtiin vuoden 2020 aikana Tervon, Vesannon, Konneveden ja Rautalammin kunnissa sekä Pieksämäen kaupungin alueella. Niille kiinteistöille, jotka eivät olleet järjestäneet jätehuoltoa säännösten mukaisesti, tiedotettiin asiasta ja huolehdittiin jätehuolto asianmukaiseksi. Kimppojen seuranta jatkuu edelleen. Seurannan yhteydessä päivitetään kimppaan kuuluvien asiakkaiden ja kiinteistöjen perustiedot jätehuollon asiakasrekisteriin.

Kimppojen tarkastelun lisäksi asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen jätehuoltoon liittymisen seuranta tehtiin vakiintuneesti tarkistamalla jätehuollon asiakasrekisteristä päättyneet asiakkuudet määräajoin ja kehottamalla liittymättömät kiinteistöt jätehuollon piiriin. Vuoden 2021 alussa kaikista niistä omakotitaloista ja vapaa-ajan asunnoista, joita jätelain mukainen liittymisvelvoite järjestettyyn jätehuoltoon koskee, oli jätehuollon piirissä tilastojen mukaan lähes 98 %. Kun otetaan huomioon kaikki asuinhuoneistot (pientalojen lisäksi rivi- ja kerrostalohuoneistot) ja vapaa-ajan asunnot, liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon on vielä tätä suurempi.

Kuva 2. Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon

3.3 Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta

Saostus ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seurannassa on jätehuollon asiakasrekisteriin viety tietoa siitä, millä kiinteistöillä lietteitä syntyy ja selvitetty, onko kiinteistöillä riittävät säiliöiden tyhjennykset. Samalla on tiedotettu omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja sitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä käsitelty saapuneet ilmoitukset yhteistyössä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Tiedotuksen ja seurannan avulla pyritään varmistamaan, että saostus- ja umpisäiliölietteet tyhjenetään ja käsitellään asianmukaisesti niin, ettei niitä päädy käsittelemättömänä ympäristöön.

Vuoden 2020 alussa seurannan ja säännöksistä tiedottamisen ensimmäinen vaihe tehtiin Juuassa ja Nurmeksen Valtimon alueella. Tämän jälkeen seurannan toinen vaihe tehtiin Lieksassa, jossa seuranta oli tehty jo vuonna 2019. Ne kiinteistöt, jotka eivät toisen kehotuksenkaan jälkeen hoitaneet lietteiden tyhjennyksiä säännösten mukaisesti, siirrettiin valvontatoimenpiteitä varten kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Loppuvuonna 2020 lietteiden tyhjennysten ja käsittelyn seuranta aloitettiin Siilinjärven kunnan alueella.

4. Talous

Jätehuollon viranomaispalvelujen kustannukset toteutuivat vuonna 2020 arvioitua pienempinä. Nettotulos on joka tapauksessa vastuukunnan kannalta aina nolla tai lähellä nollaa, sillä jätelautakunnan kulut katetaan toteutuneiden kustannusten mukaan jätemaksuilla.

Talousarviossa jätehuollon viranomaispalvelujen menoiksi arvioitiin 377 000 euroa, tarkistetussa talousarviossa 372 000 euroa. Toteutuma oli 331 550 euroa.

Toteutuneet kustannukset on laskutettu vuoden 2021 alun tilanteen mukaan kunnalliselta jäteyhtiöltä, joka on kerännyt taksan mukaisesti perusmaksumaksuun sisältyvän jätelautakuntaosuuden muun jätelaskutuksen mukana kiinteistöjen haltijoilta. Jäteyhtiöltä tehdyn laskutuksen jälkeen on jätehuollon viranomaispalveluille kirjautunut vielä menoja. Nämä kustannukset laskutetaan jäteyhtiöltä myöhemmin ja tulevat näkymään vuoden 2021 tuloina.

	TOT 2018 €	TOT 2019 €	TOT 2020 €
Myyntitulot	0	0	0
Maksutulot	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0
Muut toimintatulot	323 316	343 300	330 400
TOIMINTATULOT	323 316	343 300	330 400
Henkilöstömenot	-253 706	-279 654	-268 092
Palvelujen ostot	-56 923	-50 016	-49 571
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 352	-2 074	-1 702
Vuokramenot	-11 052	-10 992	-12 000
Muut toimintamenot	-70	-148	-185
TOIMINTAMENOT	-323 104	-342 884	-331 550
TOIMINTAKATE	212	416	-1 150